

vení neobsahuje — působí zákon formální ihned, jakmile nabude účinnosti, a to i pro všechny případy posud nevyřízené. Zákon čís. 32/1934 nabyl účinnosti dnem 1. března 1934 (čl. VII.), a právem tudíž rekursní soud při svém rozhodnutí ze dne 28. března 1934 přihlížel k tomu, že ustanovení § 25 zák. čís. 44/1928 o přerušení řízení bylo zákonem tím zrušeno.

Čís. 13708.

Byla-li pachtovní smlouva o hostinské živnosti uzavřena pod podmínkou, že pachtýř bude jako takový schválen, a provozoval-li pachtýř živnost ještě dříve, než ho živnostenský úřad jako pachtýře schválil, jde o podmínku rozvazovací a pachtovní smlouva zanikla, jakmile usnesení okresního úřadu o neschválení pachtýře nabylo právní moci.

Napotomní úmluva stran, že pachtýř povede živnost dále na podkladě téže pachtovní smlouvy a za podmínek v ní uvedených na vlastní účet bez schválení živnostenského úřadu jest nicotná podle § 879 obč. zák., třebaže si pachtýř podal žádost podle § 14 písm. c) živn. ř. za prominutí průkazu způsobilosti.

Pokud jest odůvodněn nárok propachtovatele proti neschválenému pachtýři z bezdůvodného obohacení, ježto užíval jeho místností a inventáře bez právního důvodu.

(Rozh. ze dne 28. června 1934, Rv II 282/32.)

Žalobě o zaplacení za používání hostinských místností a inventáře bylo vyhověno s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Není sporu o tom, že původní pachtovní smlouva byla uzavřena pod podmínkou, že žalovaný bude schválen jako pachtýř hostinské živnosti (§ 55 živn. ř.), a že živnost tu provozoval ještě dříve, než ho živnostenský úřad za pachtýře schválil. Podmínka byla tudíž rozvazovací a, jakmile usnesení okresního úřadu o neschválení žalovaného nabylo právní moci, zanikla původní pachtovní smlouva (§§ 696 poslední věta a 897 obč. zák. — srov. rozhod. čís. 8383 sb. n. s.). Pozdější úmluva stran, že žalovaný povede živnost dále na podkladě téže pachtovní smlouvy a za podmínek v ní uvedených na vlastní účet bez schválení živnostenského úřadu, přičila se ustanovením §§ 19 a 55 živn. ř. a byla tedy nicotná podle § 879 obč. zák. a jest nerozhodné, že žalovaný podal žádost podle § 14 písm. c) živnostenského řádu v doslovu zákona ze dne 5. února 1907 č. 26 ř. zák., pokud se týče podle §§ 4 a 5 zákona ze dne 15. července 1927 č. 112 sb. z. a n. o prominutí průkazu způsobilosti, neboť v předposledním odstavci § 14 písm. c) živn. ř. se výslovně stanoví, že před udělením dispense nesmí s provozováním živnosti býti započato. Správně dovodil též odvolací soud, že z nicotné smlouvy nevznikl žádný závazek, a že žalovaný nemůže těžiti z toho, že žalobci po jistou dobu trpěli nezákonný stav a že teprve v říjnu 1929 oznámili živnosten-

skému úřadu, jak se v pravdě věc má. Pokud jde o právní důvod žaloby, pokládali žalobci v žalobě žalobní nárok za nárok na náhradu škody, po případě za nárok z bezdůvodného obohacení uvádějíce, že žalovaný užíval po půl roku dříve pachtovaného předmětu beze právního důvodu, a že jim tím způsobil škodu, ježto již v říjnu 1929 měli zájemce o pachtovní objekt za stejné pachtovné a že žalovaný tím, že neodevzdal hostinský inventář s místnostmi, znemožnil jim opětné propachtování, čímž prý jim ušlo pachtovné za půl roku ve výši 12.500 Kč. Nižší soudy řešily věc s hlediska právního důvodu náhrady škody — a v příčině té snaží se žalovaný v dovolání dolíčiti, že není tu předpokladů pro jeho odsouzení z tohoto titulu, zejména že na jeho straně není zavinění. Podle zásady projednací nesmí soud vybočiti jen z mezí skutkového přednesu žalobcova, jímž tento svůj nárok opodstatňuje (skutkový podklad žaloby), ale není vázán právním názorem žalobcovým co do právního důvodu žaloby. Ze skutkového přednesu žalobců jest usuzovati, že žádají náhradu toho, oč byl žalovaný na jejich úkor obohacen tím, že v době od 18. října 1929 do 18. dubna 1930 užíval jejich místností a inventáře bez právního důvodu. Pokud jde o výši žádané částky, odůvodňují ji žalobci tím — což bylo také nižšími soudy zjištěno — že by byli při včasném vyklizení a odevzdání místností a inventáře propachtováni je jiným zájemcům za stejné pachtovné 25.000 Kč ročně, a že jim tedy ušlo 12.500 Kč. Jest tedy opodstatněn žalobní nárok již z důvodu bezdůvodného obohacení (§ 1431 obč. zák.). Předpokladem nároku toho jest, že ze žalobcova jmění přešlo něco do majetku žalovaného, a předmětem nároku z obohacení jest vrácení toho, co bez právního důvodu přešlo ze jmění jedné strany do jmění strany druhé, nebo není-li vrácení možné, nahrazení odměny (mzdy) přiměřené zjednanému užítku. Nezáleží na tom, že žalovaný delší dobu neužíval již některých místností a hostinského inventáře, neboť nižší soudy zjistily, že není možno užívatí hostinských místností samostatně k hostinským účelům, poněvadž vchod do těchto místností jest přes přední obchodní místnost, a dále že je jen vchod ze dvora. Jest tedy částku přičtenou žalobcům nižšími soudy z titulu náhrady škody uznati za přiměřenou odměnu za bezdůvodné užívání místností a inventáře žalovaným po dobu půl roku (§ 1431 obč. zák.) a jsou proto vývody dovolání, zabývající se otázkou zavinění a stupněm viny žalovaného jakož i otázkou bezelstnosti jeho bez právního významu, když žalobní nárok jest opodstatněn již z uvedeného titulu. Nestala se tudíž žalovanému křivda, když nižší soudy — třebaš z jiného důvodu — žalobě vyhověly.

Čís. 13709.

Byla-li jistota určena k zajištění povinnosti pachtýře z pachtovní smlouvy, pachtovní smlouva však zanikla tím, že se splnila rozvazovací výminka, neslouží jistota k zajištění nároků propachtovatele proti pachtýři z důvodu, že pachtýř po rozvázání pachtovní smlouvy pachtovaný předmět nevyklidil, nýbrž ho dále užíval, aniž za toto bezdůvodné užívání dal úplatu.

(Rozh. ze dne 28. června 1934, Rv II 352/32.)